

Lovforslag nr. L 81. Fremsat den 7. november 2002 af skatteministeren (Svend Erik Hovmand)

Forslag

til

Lov om ændring af ligningsloven og momsloven

(Fritagelse for skat og moms af værdi af eget arbejde)

§ 1

I lov om påligningen af indkomstskat til staten (ligningsloven), jf. lovbekendtgørelse nr. 791 af 17. september 2002, foretages følgende ændring:

1. § 7 affattes således:

»§ 7. Til den skattepligtige indkomst medregnes ikke:

- a) Gaver, der hidrører fra indsamlede bidrag, forudsat at gaven alene har karakter af en anerkendelse af modtagerens fortjenester eller er ydet i anledning af modtagerens alvorlige sygdom eller tilskadekomst eller er ydet til personer, der har været udsat for en ulykke eller katastrofe, eller til disses efterladte. Det er ligeledes en forudsætning, at gaven er oppebåret én gang for alle og ikke har karakter af vederlag, samt at indsamlingen ikke er sket på modtagerens initiativ.
- b) Hædersgaver udbetalt i henhold til lov nr. 93 af 20. marts 1940 om udbetaling af hædersgaver til danske sømænd og fiskere og deres efterladte.
- c) Hædersgaver udbetalt i henhold til lov nr. 383 af 9. august 1945 om visse hædersgaver til danske søfarende og fiskere og deres efterladte.
- d) Hædersgaver udbetalt i henhold til lov nr. 378 af 10. juni 1940 om udbetaling af hædersgaver til efterladte efter faldne og til sårede den 9. april 1940.
- e) Hædersgaver, der i henhold til lov udbetales til sårede og til efterladte efter faldne af hær

og flåde ved begivenhederne den 29. august 1943.

- f) Ydelser udbetalt i henhold til lov om udbetaling af ydelser til militære invalider og deres efterladte i de sønderjyske landsdele samt understøttelser af tilsvarende art, der ydes fra tysk side.
- g) Ydelser udbetalt i henhold til lov nr. 475 af 1. oktober 1945 om erstatning til besættelsestidens ofre, bortset fra de i nævnte lovs §§ 14-18 ommeldte dagpenge, den i §§ 19-21 ommeldte invaliditetserstatning, for så vidt denne ydes i overensstemmelse med reglerne i § 20 som en årlig rente, samt de i § 22 ommeldte renteydelser til efterladte.
- h) Invaliditetsbeløb, invaliditetsydelse, førtidsbeløb, personlige tillæg og helbredstillæg, invaliditets-, bistands- og plejetillæg samt tillæg efter § 72 c, der udbetales i henhold til lov om social pension eller § 6, stk. 4, i lov nr. 285 af 25. april 2001 om ændring af lov om social pension og andre love. (Førtidspensionsreform).
- i) Ydelser efter lov om social service, lov om aktiv socialpolitik og lov om integration af udlændinge i Danmark (integrationslov) til dækning af nærmere bestemte udgifter for modtageren, ydelser efter § 84 i lov om social service, ydelser efter § 34 i lov om aktiv socialpolitik, andre ydelser efter lov om aktiv socialpolitik, i det omfang disse ydelser beregnes på grundlag af hjælp ydet efter lovens § 34, ydelser efter § 28 a i integrationsloven, andre ydelser efter integrationsloven,

- i det omfang disse ydelser beregnes på grundlag af hjælp ydet efter lovens § 28 a, ydelser efter lov om specialpædagogisk støtte ved videregående uddannelser samt ydelser efter lov om repatriering.
- j) Understøttelser, der udbetales i henhold til fundatsen for »Hvide Sande Fondet«.
- k) Beløb, der af kommunen ydes som lomme- penge eller til beklædning til børn og unge under 18 år, som er anbragt uden for hjemmet, jf. lov om social service § 40, stk. 2, nr. 11, i det omfang beløbene ikke overstiger de vejledende satser udsendt af Kommunernes Landsforening og Aamtsrådsforeningen i Danmark. Skattefriheden omfatter ikke beløb, der udbetales som honorering af personligt arbejde på opholdsstedet m.v.
- l) Beløb udbetalt én gang for alle i henhold til lov nr. 179 af 7. juni 1958 om fordelingen af visse fra udlandet modtagne erstatninger, for så vidt erstatningerne udredes for legemsskade eller krænkelse af den personlige frihed.
- m) Beløb, der hidrører fra udbetaling af beboerindskud (boligandele eller boligindskud) samt indekstillaæg hertil, for så vidt indskuddet vedrører lejligheder, der omfattes af de i lov om almene boliger m.v. fastsatte regler om almen boligvirksomhed.
- n) Børnetilskud og ydelser omfattet af §§ 10 a og 10 b i lov om børnetilskud og forskudsvis udbetaling af børnebidrag, forskudsvis udbetaling af børnebidrag og af særlige bidrag som nævnt i denne lovs § 10, stk. 1, 5. pkt., og § 11, stk. 1, 3. pkt.
- o) Udetillaæg, hjemflytningstillæg og bosættelsespenge, som oppebæres af danske statsborgere, der af den danske stat er udsendt til tjeneste uden for riget, samt andre lignende ydelser, der tjener til dækning af merudgifter som følge af tjenesten i udlandet. Beløb, der af EU-Kommissionen er udbetalt til personer, der af den danske stat er udstationeret til midlertidig tjeneste ved EU-Kommissionen til dækning af merudgifter i forbindelse med udstationeringen.
- p) Naturalydelser og kostpenge, der ydes værnepligtige i forsvaret og civilforsvaret i den periode, der er fastsat som den første samlede tjenestetid, samt frivilligt personel i den periode, der er fastsat som uddannelses tid. Det samme gælder naturalydelser og kostpenge, der ydes ved aftjening af civil værnepligt.
- q) Erstatninger, der udredes i henhold til forligsaftale af 5. november 1969 mellem det svenske aktieselskab Astra og repræsentanter for neurosedynskadede børn.
- r) Statslig godtgørelse til HIV-smittede personer eller disses efterladte, når godtgørelsen ydes i sammenhæng med, at de pågældende er blevet behandlet ved danske sygehuse eller er smittet af personer, der er blevet behandlet ved danske sygehuse, samt støtte, der udbetales af Blødererstatningsfonden, til blødere, der efter behandling med blodprodukter ved danske sygehuse er blevet konstateret HIV-smittede, eller til disses efterladte.
- s) Hæderspriser, der udbetales i henhold til Nobelstiftelsens Grundstadgar eller ydes af mellemstatslige organisationer og institutioner, hvori Danmark deltager eller er medlem, når hædersprisen udelukkende har karakter af en anerkendelse af modtagerens fortjenester. Hæderspriser, som ydes af offentlige midler, legater samt kulturelle fonde og lignende her i landet eller i udlandet, når hædersprisen udelukkende har karakter af en anerkendelse af modtagerens kunstneriske fortjenester. Det er en betingelse, at hædersprisen er ydet som et uansøgt engangsbeløb.
- t) Engangsbeløb, der udbetales til den erstatningsberettigede efter § 32, stk. 7 eller 8, eller § 36, stk. 4 eller 5, i lov om sikring mod følger af arbejdsskade.
- u) Præmie efter lov om arbejdsløshedsforsikring m.v. § 74 k eller § 75 c, stk. 10-13.
- v) Ydelser til en person fra en fond, stiftelse, forening m.v., som er godkendt af socialministeren, og hvis formål er at støtte socialt eller sygdomsbekæmpende arbejde. Ydelser fra en fond m.v., der overstiger 10.000 kr. inden for et kalenderår, medregnes dog til den skattepligtige indkomst med den del af værdien, der overstiger 10.000 kr.
- w) Eftergivet studiegæld efter kapitel 3 i lov om tilskud til afvikling af studiegæld og om eftergivelse af studiegæld samt for meget udbetalt uddannelsesstøtte, der eftergives efter lov om statens uddannelsesstøtte.
- x) Elevstøtte ydet i henhold til lov om folkehøjskoler, efterskoler, husholdningsskoler og håndarbejdsskoler til personer, som, når

- støtten modtages, opfylder aldersbetingelsen efter lov om social pension for at modtage folkepension, som modtager eller får forskud på førtidspension, eller som modtager invaliditetsydelse med bistands- eller plejetillæg i henhold til § 6, stk. 4, i lov nr. 285 af 25. april 2001 om ændring af lov om social pension og andre love. (Førtidspensionsreform).
- y) Bidrag efter lov om hjemmeservice.
- z) Værdien af eget arbejde samt en i den forbindelse ikke-realiseret avance ved udtagning af varer og tjenesteydelser fra ejerens virksomhed, når arbejdet udføres på egne formuegoder til privat brug for den pågældende.«

§ 2

I lov om merværdiafgift (momsloven), jf. lovbeholdning nr. 804 af 16. august 2000, som ændret senest ved lov nr. 409 af 6. juni 2002, foretages følgende ændringer:

1. I § 6, stk. 1, indsættes efter 1. pkt.:
- »1. pkt. finder ikke anvendelse, når bygningen efter opførelsen, ombygningen eller moderniseringen anvendes til privat brug for virksomhedens indehaver, med mindre opførelsen, ombyg-

ningen eller moderniseringen sker med henblik på salg som led i næring eller erhvervsmæssig udlejning.«

2. I § 7, stk. 1, 1. pkt., udgår to steder »eller virksomhedens indehavers«.

3. I § 28, stk. 1, indsættes efter 2. pkt.:

»1. pkt. finder tilsvarende anvendelse for varer og ydelser, hvoraf der skal betales afgift ved udtagning efter § 5, stk. 4, når udtagningen sker til privat brug for virksomhedens indehaver eller dennes personale.«

4. I § 28, stk. 3, udgår: «§ 5, stk. 4, og«.

5. I § 28, stk. 3, indsættes efter 1. pkt.:

»1. pkt. finder tilsvarende anvendelse for varer og ydelser, hvoraf der skal betales afgift ved udtagning efter § 5, stk. 4, når udtagningen sker til andre formål end privat brug for virksomhedens indehaver eller dennes personale.«

§ 3

Stk. 1. Loven træder i kraft den 1. januar 2003.

Stk. 2. Ligningslovens § 7, litra z, som affattet i § 1, nr. 1, har virkning for eget arbejde m.v., der udføres den 1. januar 2003 eller senere.

Bemærkninger til lovforslaget

Almindelige bemærkninger

1. Lovforslagets formål og baggrund

Lovforslaget fremsættes som et led i udmøntningen af aftalen mellem regeringen og Dansk Folkeparti om finansloven for 2003. Forslaget har til formål at sikre skatte- og momsfrihed af eget arbejde, som håndværkere udfører på deres egen ejendom.

De gældende skatte- og momsregler indebærer, at bygningshåndværkere m.v. i modsætning til andre erhvervsgrupper skal beskattes af værdien af deres eget arbejde, også når dette arbejde udføres til privat brug f.eks. ved modernisering eller ombygning af egen bolig. Det betyder, at en håndværker, som i sin fritid laver en modernisering af sit parcelhus, skal selvangive og betale skat af værdien af sin egen arbejdsindsats. Beskatningen omfatter også en (fiktiv) avance, d.v.s. mestersalær, i tilfælde, hvor der leveres ydelser fra en virksomhed til arbejde på virksomhedsejerens ejendom. Forslaget har til formål at gennemføre en skatte- og momsmæssig ligestilling af håndværkere med andre erhvervsgrupper ved udførelsen af eget arbejde, således at bygningshåndværkere m.v. på lige fod med andre personer skatte- og momsfrit kan udføre arbejde for sig selv. Fritagelsen omfatter ikke byggeri til erhvervsmæssigt brug.

Med forslaget bringes dette område i overensstemmelse med hovedprincipperne i den øvrige skattelovgivning, hvorefter det ikke skal ske beskatning, fordi man sparer en udgift ved privat at gøre arbejdet selv. Forslaget følger indstillingen i en rapport fra en arbejdsgruppe nedsat af skatteministeren om vennetjenester/sort arbejde, eget arbejde, forbrug af egne varer, produkter og ydelser samt personalegoder.

Det bemærkes, at lovforslaget i forhold til ligningslovens § 7 alene indebærer en indførelse af nyt litra z. Af lovtekniske årsager er ligningslovens § 7 imidlertid gennemskrevet og medtaget i sin helhed; dette indebærer ingen materielle ændringer.

2. Gældende regler

Beskatningen af bygningshåndværkeres m.v. værdi

af eget arbejde foretages efter praksis med hjemmel i statsskattelovens § 4 på baggrund af en højesteretsdom fra 1928.

Der har gennem årene udviklet sig en fast praksis. Beskatningen forudsætter, at der er skabt et omsætteligt formuegode af økonomisk værdi for skatteyderen (eller sket en værdiforøgelse af et allerede eksisterende formuegode). Det er dog kun omsættelige formuegoder i form af fast ejendom, der er omfattet af beskatningen. Værdien af eget arbejde vedrørende andre omsættelige formuegoder beskattes ikke. Det er kun personer beskæftiget inden for byggebranchen og tilknyttede erhverv, der anses for skattepligtige, og arbejdet skal være udført inden for skatteyderens aktuelle arbejdsområde. Beskatningen af værdi af eget arbejde foretages på tidspunktet for arbejdets færdiggørelse.

Den omfattede personkreds, d.v.s. personer inden for byggebranchen, kan blive mødt med krav om beskatning af værdi af eget arbejde, af mestersalær og af hovedentreprenørsalær, og i den forbindelse skal der ske en værdiansættelse heraf. Mestersalær fastsættes typisk til 10 pct. af udgiften til materialer og lønninger til egne ansatte. Hovedentreprenørsalær fastsættes typisk til 3-3,5 pct. af udgiften til fremmede håndværkmestres arbejde. Den særlige beskatning af værdi af eget arbejde finder ikke anvendelse i forbindelse med opførelse eller forbedring af ejendomme, der er bestemt til omsætning, d.v.s. for personer eller selskaber, der driver næringsvirksomhed med handel med ejendomme. Den løbende beskatning af værdi af eget arbejde er således ikke udtryk for beskatning af en afhændelsesavance. Hvis en skatteyder er blevet beskattet af værdi af eget arbejde i byggeriets færdiggørelsesår, og den pågældende efterfølgende anses for næringsdrivende med den omhandlede ejendom, lægges det beskattede beløb af værdi af eget arbejde m.v. til ejendommens skattemæssige anskaffelsessum ved avanceopgørelsen.

De gældende momsregler indebærer ligeledes, at en håndværkermester pålægges moms af sit eget arbejde, både når dette arbejde udføres til brug for dennes virksomhed og til vedkommendes private brug (f.eks. eget

hus eller sommerhus). Rent teknisk sker dette ved, at momsgrundlaget i begge tilfælde er den almindelige salgspris – d.v.s. pris og almindelig avance på materialer samt værdien af arbejdsydelsen, når arbejdet udføres for 3. mand.

3. Lovforslagets indhold

Efter forslaget skal der ikke længere betales skat af det arbejde, som udføres på egne formuegoder til privat brug. Forslaget har i praksis kun betydning i forbindelse med byggeri. Når en håndværker således udfører byggearbejde på sin private bolig skal han efter forslaget ikke længere beskattes af arbejdet. Der forstås endvidere fritagelse for beskatning af normal avance i tilfælde af, at en håndværksmester anvender egen arbejdskraft og materialer m.v. fra sin virksomhed. Virksomhedens regnskab for det pågældende byggearbejde skal således balancere, idet ydelserne kan opgøres til kostpris. Når der er tale om momspligtig virksomhed, indebærer forslaget på samme måde, at der kun skal betales moms af indkøbs- eller fremstillingsprisen, når der bygges til eget privat brug. Det vil sige, at der skal betales moms af kostprisen på eventuelle materialer, der udtages fra en håndværkers virksomhed, og ikke længere af en normal (fiktiv) fortjeneste eller værdi af det arbejde, som håndværkeren selv udfører på sin private ejendom.

Det, som efter forslaget fritages, er med andre ord ikke skat og moms af en realiseret indkomst, men af et beløb, som vedkommende har sparet ved at udføre arbejdet selv. Det samme gælder en ikke-realiseret avance for materialer m.v., som leveres fra indehaverens virksomhed. I andre virksomheder er det normalt, at selvstændigt erhvervsdrivende og ansatte kan udtage eller modtage varer til eget brug til kostpris uden skattemæssige konsekvenser.

Efter forslaget har man valgt at fritage værdien af eget arbejde til håndværkerens private brug for at ligestille den pågældende med andre private husejere. Fritagelsen vedrører eget arbejde udført på håndværkerens private bolig eller sommerhus, herunder nyopførelser. Herudover er der ikke tilsigtet nogen ændring i praksis. Der skal fortsat ske beskatning, hvis byggeriet m.v. er til erhvervmæssigt brug. For en ejendom med blandet benyttelse, hvor arbejdet ikke umiddelbart kan henføres til den erhvervmæssige eller private del, skal der ske en forholdsmæssig opgørelse. Beskatningen af værdien af eget arbejde til erhvervmæssigt brug indebærer, at virksomhederne som hidtil skattemæssigt behandles ens, uanset om arbejdet udføres af virksomheden selv, eller den får arbejdet udført af en anden virksomhed. Det samme gælder i

relation til momsen, hvor virksomhederne skal betale moms af eget arbejde, uanset om der er tale om i øvrigt momsfrie aktiviteter eller ej. I alle sådanne tilfælde sker der ingen ændringer, og værdien af eget arbejde skal fortsat beskattes/pålægges moms.

Et særligt hensyn i den forbindelse er at undgå, at håndværkere uden at betale skat og moms køber grunde, gamle ejendomme m.v. og bygger/istandsætter med henblik på salg eller udlejning af erhvervmæssig karakter. Der skal ske beskatning, når en ejendom, uanset om den har tjent som bolig for ejeren og dennes husstand, på et senere tidspunkt sælges, og dette efter skattelovgivningen må anses for at være omfattet af reglerne om næring. I så fald beskattes nettoindkomsten efter de almindelige regler for næring ved køb og salg af fast ejendom, jf. statsskatteovens §§ 4-6, og der skal betales moms. Indkomsten ved næring vil både før og efter forslaget blive reduceret med den værdi af eget arbejde, som løbende er blevet beskattet. Hvis værdi af eget arbejde ikke har været beskattet, sker der ingen reduktion. I relation til momsloven medfører forslaget rent teknisk en justering af flere paragraffer, som udtrykkeligt fastslår, at for byggeri m.v. til andre ikke-afgiftspligtige formål end privat brug, herunder byggeri med henblik på salg i nærings-tilfælde eller udlejning af erhvervmæssig karakter, er afgiftsgrundlaget den almindelige salgspris, som når arbejdet udføres for 3. mand (d.v.s. incl. værdien af eget arbejde m.v.).

For bl.a. håndværkere i byggebranchen – håndværksmestre og håndværkssvende – gælder, at de efter praksis lettere anses for næringsdrivende ved erhvervelse af fast ejendom end andre personer. De pågældende vil som udgangspunkt ofte blive anset for at have haft en næringshensigt med erhvervelsen af ejendommen, og der består en formodning for, at de skal næringsbeskattes ved ejendommens afståelse. En sådan næringsformodning vil dog kunne afkræftes, hvis den skattepligtige godtgør, at der foreligger en almindelig boliginvestering. Afgørelsen heraf vil bero på en konkret vurdering. Der kan også blive tale om beskatning efter ejendomsavancebeskatningsloven, når ejendommen afhændes. En håndværker ligestilles således med andre personer, og den tid, man selv bruger på vedligeholdelse og forbedringer af huset, får ingen indflydelse på avanceberegningen.

Med forslaget er det så vidt muligt tilstræbt, at reglerne for skatte- og momsfrigørelse bliver identiske for eget arbejde. Der vil dog stadig være en række forskelle i de to systemer, bl.a. fordi de er opbygget forskelligt med forskellig terminologi. Der opkræves således ikke moms af det arbejde, som en håndværker,

der er lønmodtager, selv udfører på sin ejendom. Forslaget har for momsens vedkommende kun betydning for personer, f.eks. håndværksmestre, der driver momspligtig virksomhed. Såfremt en håndværker, der er fritaget for beskatning af eget arbejde, senere bliver næringsbeskattet ved salg af fast ejendom, vil værdien af eget arbejde indirekte blive indkomstbeskattet. Ved næring bør der af konkurrencehensyn også opkræves moms af det udførte arbejde, idet det bemærkes, at der ikke er moms på salg af fast ejendom. For momsens vedkommende medfører forslaget således, at der i tilfælde af næring skal ske en opgørelse af værdien af eget arbejde og opkræves moms. Dette må eventuelt ske i form af efterregulering. På samme måde skal der som hidtil ske indkomstbeskatning ved erhvervsmæssig udlejning, og der skal betales moms af eget arbejde, hvis byggeriet er til erhvervsmæssig udlejning. Selve den erhvervsmæssige udlejning er ikke en momspligtig virksomhed i henhold til momsloven.

4. Økonomiske konsekvenser for stat, amter og kommuner

Det er forbundet med stor usikkerhed at skønne over de provenumæssige konsekvenser ved forslaget. Det skyldes først og fremmest, at der ikke foreligger oplysninger om omfanget af værdien af bygningshåndværkeres eget arbejde opgjort til skattemyndighederne, idet disse ikke opgøres i en selvstændig rubrik på selvangivelsen, samt at det er overordentligt vanskeligt at skønne over hvor meget omfanget af bygningshåndværkeres eget arbejde eventuelt vil øges som følge af forslaget.

Lovforslaget vil medføre et umiddelbart provenutab som følge af, at skatteprovenuet af bygningshåndværkeres eget arbejde som selvangives under gældende regler, bortfalder.

Det må dog som udgangspunkt formodes, at den gældende praksis vedrørende den skatte- og momsmæssige behandling af værdien af eget arbejde, i væsentligt omfang overses af skatteydere, hvorfor det umiddelbare provenutab ved lovforslaget er begrænset.

Det antages rent forudsætningsvis, at 1/10 af værdien af eget arbejde, som omfattes af lovforslaget, og som udføres af bygningsarbejdere i lønmodtagerforhold, selvangives. Ligeledes antages, at 1/3 af værdien af eget arbejde omfattet af lovforslaget, og som udføres af mestre, selvangives. Under disse forudsætninger gives der afkald på et provenu, der måske er i størrelsesordenen 25 mill. kr. årligt. Heraf skønnes tabet af momsindtægter (der alene vedrører mestrene) at

udgøre 5 mill. kr. Den noget højere selvangivelsesprocent for mestrene skal ses i lyset af, at der synes at være større opmærksomhed fra skattemyndighedernes side vedrørende mestrenes skattemæssige forhold.

Desuden vil der på længere sigt opstå et yderligere provenutab, idet det må formodes, at forslaget vil føre til et øget omfang af bygningshåndværkeres/mestres eget arbejde, og at en mindre del af nybygninger og reparationer derfor vil blive udført indenfor branchen. Dette medfører en umiddelbar reduktion i skatte- og momsindtægterne fra byggebranchen. Der er ikke grundlag for at foretage et underbygget skøn over dette yderligere provenutab.

I finansåret 2003 skønnes provenutabet at blive ca. 10 mill. kr., heraf ca. 3 mill. kr. vedrørende momsen.

5. Administrative konsekvenser for staten

Der er få sager om beskatning af værdi af eget arbejde. Selv om der måske vil blive rejst flere sager om næringsbeskatning, vurderes de administrative konsekvenser at være ret beskedne.

6. Økonomiske konsekvenser for erhvervslivet

Efter en årrække må det formodes, at en større del af byggebranchens aktiviteter vil blive foretaget privat af håndværkerne, og dermed uden skatte- og momsbetaling.

7. Administrative konsekvenser for erhvervslivet

Lovforslaget har været forelagt Erhvervs- og Selskabsstyrelsen, som har vurderet, at forslaget ikke er erhvervsrelevant. Det skyldes, at forslaget alene regulerer de omfattede faggruppers fritidsaktiviteter. Derfor har forslaget heller ingen administrative konsekvenser for erhvervslivet.

8. Økonomiske og administrative konsekvenser for borgerne

Forslaget indeholder en lettelse for bygningshåndværkere m.v., der udfører eget arbejde.

9. Miljømæssige konsekvenser

Forslaget har ingen miljømæssige konsekvenser.

10. Forhold til EU-retten

Moms af byggeri er reguleret i EU ved 6. momsdirektiv (77/388/EØF), der er gennemført ved momsloven. De foreslåede ændringer i momsreglerne kan rummes inden for rammerne af denne regulering. Den foreslåede ændring af ligningsloven indeholder ikke EU-retlige aspekter.

11. Høring

Lovforslaget er sendt til høring i Advokatrådet, Amtsrådsforeningen i Danmark, Arbejderbevægelsens Erhvervsråd, Arbejdsgiverforeningen for Handel, Transport og Service, Byggeriets Arbejdsgivere, Danske Entreprenører, Dansk Familielandbrug, Dansk Handel & Service, Dansk Industri, De Danske Landboforeninger, Den Danske Skatteborgerforening, Det Danske Handelskammer, Finansrådet, Foreningen Danske Revisorer, Foreningen Registrerede Revisorer, Foreningen af Statsautoriserede Revisorer,

Forsikring og Pension, Frederiksberg Kommune, Håndværksrådet, Kommunernes Landsforening, København Kommune, Landbrugets Rådgivningscenter, Landbrugsrådet, Landsorganisationen i Danmark, Sammenslutningen af Landbrugets Arbejdsgiverforeninger, Skattechefforeningen og Skatterevisorforeningen.

Høringssvarene og kommentarerne hertil vil blive fremlagt under folketingsbehandlingen af lovforslaget.

12. Sammenfatning af økonomiske og administrative konsekvenser

| | Positive konsekvenser | Negative konsekvenser |
|---|---|--|
| Økonomiske konsekvenser for stat, amter og kommuner | | Indkomstårsvirkning: De første år: Årligt provenutab på ca. 25 mill. kr., heraf ca. 5 mill. kr. vedr. momsens. Finansårsvirkning: År 2003: Provenutab på ca. 10 mill. kr., heraf ca. 3 mill. kr. vedr. momsens. Knap halvdelen af provenutabet skønnes at vedrøre amter og kommuner. |
| Administrative konsekvenser for stat, amter og kommuner | | Skønsmæssigt ret beskedne. |
| Økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet | Efter en årrække må det formodes, at en større del af byggebranchens aktiviteter vil blive foretaget privat af håndværkerne, og dermed uden skatte- og momsbetaling. Der er ingen administrative konsekvenser. | |
| Miljømæssige konsekvenser | Ingen. | Ingen. |
| Administrative konsekvenser for borgerne | Lempelse når en bygningshåndværker udfører eget arbejde. | |
| Forholdet til EU-retten | Moms af byggeri er reguleret i EU ved 6. momsdirektiv (77/388/EØF), der er gennemført ved momsloven. De foreslåede ændringer i momsreglerne kan rummes inden for rammerne af denne regulering. Den foreslåede ændring af ligningsloven indeholder ikke EU-retlige aspekter. | |

Bemærkninger til de enkelte bestemmelser

Til § 1

Til nr. 1

Ligningslovens § 7 er alene gennemskrevet og medtaget i sin helhed af lovtekniske årsager.

Den eneste ændring af materiel karakter er indførelsen af skattefrihed for værdien af eget arbejde i ligningslovens § 7, litra z.

Denne ændring af ligningsloven indebærer, at personer inden for byggebranchen, der udfører eget arbejde, ikke længere er indkomstskattepligtige af ar-

bejdet. For selvstændigt erhvervsdrivende omfatter fritagelsen endvidere sædvanligt mestersalør og lignende, således at den pågældende kan udtage varer og ydelser fra sin egen virksomhed til kostpris til brug ved arbejdet. Det er dog en forudsætning, at arbejdet udføres på en ejendom, der tjener til eller er bestemt til privat brug for den pågældende.

Den foreslåede fritagelse for beskattning af værdien af eget arbejde ændrer ikke ved, at avancen ved salg af fast ejendom i visse situationer – navnlig når ejendommen ikke har tjent til bolig for ejeren eller dennes husstand - skal beskattes. Såfremt man sælger fast

ejendom, og der er tale om næring, skal fortjenesten beskattes. Regler herom findes i statsskattelovens §§ 4-6 og en righoldig praksis i forlængelse heraf. Værdien af eget arbejde vil indgå i den fortjeneste, som realiseres. Der kan også være situationer, hvor avancen, som opnås ved salg af en fast ejendom, herunder værdien af eget arbejde, skal beskattes efter ejendomsavancebeskatningsloven. I så fald vil der kun være mulighed for ved avanceopgørelsen at fratække dokumenterede udgifter til vedligeholdelse og forbedringer, men ikke vedkommendes egen skattefri arbejdsindsats på ejendommen. De almindelige regler for beskatning af avancen finder således uændret anvendelse.

Det er det almindelige anvendelsesområde for næringsbegrebet, der finder anvendelse. Ved næring med salg af fast ejendom i skattemæssig forstand forstås, at en ejendom erhverves eller bygges med henblik på senere at sælge ejendommen med fortjeneste. Som udgangspunkt skal der være tale om en systematisk virksomhed med køb og salg af ejendom, for at der kan ske næringsbeskatning.

For nogle faggrubers vedkommende kan der efter praksis allerede i kraft af deres erhverv antages at være en næringsformodning, således at ejendomme, der er anskaffet efter tidspunktet for påbegyndelse af næringen som udgangspunkt anses for omfattet af næringsbeskatningen. For bygningshåndværkere og andre personer med tilknytning til fast ejendom i forbindelse med hushandler er der en betydelig stærkere formodning om næring end for andre personer.

I almindelighed må der være foretaget mere end én ejendomshandel, før der kan ske næringsbeskatning. Antallet af omsatte ejendomme, hyppigheden af salgene og størrelsen af de opnåede fortjenester tillægges vægt ved afgørelsen af, om der skal ske næringsbeskatning.

Der kan ikke fastsættes absolutte, talmæssige grænser for, hvor mange ejendomshandler der skal til, for at der kan anses at foreligge næring, hvor ofte, der skal handles, og hvor store fortjenesterne skal være.

Skattemyndighederne har bevisbyrden for, at der er formodning for næring, og skatteyderen vil i det konkrete tilfælde have mulighed for at afkræfte formodningen.

En formodning kan afkræftes ved, at skatteyderen konkret godtgør, at andre formål med erhvervelsen af ejendommen end at opnå fortjeneste ved videresalg har udgjort så betydelige motiver i forbindelse med erhvervelsen, at det økonomiske motiv, at opnå fortjeneste, ikke har været væsentligt. Bl.a. spiller beboelsestiden en væsentlig rolle. Hvis omstændighederne peger i retning af en almindeligt boliginvestering, kan

det være tilstrækkeligt, at ejendommen har været beboet i eksempelvis 5 år.

Til § 2

Til nr. 1

Ændringen er en konsekvens af nr. 2, jf. nedenfor, hvor det foreslås, at en håndværksmester, som har en afgiftspligtig virksomhed, ikke længere skal betale moms af eget arbejde i forbindelse med opførelse af bygninger m.v. til eget privat brug. Imidlertid skal værdien af eget arbejde ved byggeri fortsat være afgiftspligtigt, hvis byggeriet foretages med henblik på senere salg eller udlejning. Dette gælder, selv om bygningen efter opførelsen m.v. først anvendes til privat brug for håndværksmesteren, når opførelsen m.v. af bygningen efter skattelovgivningen må anses for at ske som led i dennes næringsvej. Det samme er tilfældet, hvis opførelsen m.v. af bygningen sker med henblik på udlejning i et omfang, der vurderes at gå ud over almindelig privat udlejning. For eksempel vil en håndværker efter forslaget kunne bygge et sommerhus til privat brug, uden at værdien af eget arbejde skal momspålægges, selv om huset efterfølgende udlejes visse dele af året. Således anses eksempelvis delvis udleje af værelser i en helårsbolig, eller periodevis udleje af sommerhus, ikke som erhvervmæssig udlejning, når ejeren selv benytter helårsboligen eller sommerhuset. Ved vurderingen af, om der er tale om erhvervmæssig udlejning, anvendes de samme regler som på skatteområdet.

Den gældende affattelse af momslovens § 6, stk. 1, fastsætter egentlig denne afgiftspligt, men i praksis har bestemmelsen ikke hidtil været anvendt til at lægge moms på eget arbejde ved opførelse m.v. af bygninger med henblik på senere salg eller udlejning i tilfælde, hvor bygningen efter opførelsen m.v. er blevet anvendt til privat brug af håndværksmesteren. I stedet har § 7, stk. 1, været anvendt. For at gøre det helt klart, at der også efter den foreslåede ændring af § 7, stk. 1, jf. nr. 2, skal pålægges moms af eget arbejde i tilfælde, hvor opførelse m.v. af bygninger sker med henblik på salg eller udlejning, selvom bygningen efter opførelsen m.v. først anvendes til håndværksmesterens eget private brug, foreslås dette derfor præciseret i § 6, stk. 1.

Til nr. 2

§ 7, stk. 1, er hovedbestemmelsen for moms af eget arbejde. Det foreslås, at opførelse m.v. af bygninger til en håndværksmesters private brug ikke længere skal være afgiftspligtigt efter § 7, stk. 1. Ændringen medfører således, at § 7 alene kommer til at vedrøre udtag

ning af varer og ydelser til håndværksmesterens virksomheds brug.

Til nr. 3

Momslovens § 28, stk. 1, fastsætter de tilfælde, hvor afgiftsgrundlaget i forbindelse med udtagning af varer og ydelser fra en virksomhed er varenes og ydelsernes indkøbs- eller fremstillingspris. Den foreslåede ændring betyder, at der ved udtagning af varer og ydelser, hvor der skal betales moms efter § 5, stk. 4, om udtagning i forbindelse med byggeri m.v., fremover kun skal betales moms af varenes og ydelsernes indkøbs- eller fremstillingspris, når udtagningen sker til privat brug for virksomhedens indehaver eller dennes personale. Ved fremstillingsprisen forstås de udgifter, som den afgiftspligtige har haft i forbindelse med fremstillingen af varen eller ydelsen. Der skal derfor ikke betales moms af den afgiftspligtiges eget arbejde eller af den avance, som den afgiftspligtige sædvanligvis ville have haft ved et salg til tredjemand.

Afgiftspligten efter § 5, stk. 4, omfatter varer udtaget fra virksomheden og arbejde udført af virksomhedens personale. Arbejde udført af virksomhedens indehaver er omfattet, når den afgiftspligtige udfører arbejde, som falder ind under den pågældendes fag eller hertil knyttet fagområde, eller når den pågældende udfører tilsvarende arbejde for fremmed regning eller for egen regning i forbindelse med byggeri til salg eller udlejning. Afgiftspligten omfatter endvidere underentreprenørydelser udtaget fra virksomheden.

Det skal bemærkes, at udover udtagning til privat brug omfatter afgiftspligten efter § 5, stk. 4, udtagning til ikke-fradragsberettigede formål i virksomheden i tilfælde, hvor virksomheden udfører tilsvarende arbejde for tredjemand eller i forbindelse med byggeri for egen regning, der er afgiftspligtig efter lovens § 6.

Til nr. 4 og 5

Momslovens § 28, stk. 2 og 3, fastsætter de tilfælde, hvor afgiftsgrundlaget i forbindelse med udtagning af varer og ydelser fra en virksomhed er den almindelige pris ved levering af den pågældende vare eller ydelse. Ændringen betyder, at der ud over ved udtagning af varer og ydelser til opførelse m.v. af bygninger til virksomhedens brug (§§ 6 og 7) kun ved udtagning til andre ikke-fradragsberettigede formål end privat brug, det vil sige f.eks. byggeri m.v. med henblik på salg eller udlejning, ligesom hidtil skal betales moms af den almindelige salgspris, inklusiv sædvanlig avance og værdien af eget arbejde.

Til § 3

Det foreslås, at skatte- og momsfrigtagelsen finder anvendelse på arbejder, der udføres efter den 1. januar 2003. For arbejder, som er påbegyndt, men ikke afsluttet inden denne dato, skal der ske en opgørelse med 1. januar som skæringspunkt. Herved vil virkningstidspunktet være sammenfaldende for skat og eventuel moms, idet momsen opgøres løbende for en afgiftsperiode.

Lovforslaget sammenholdt med gældende lov

Gældende formulering

§ 7. Til den skattepligtige indkomst medregnes ikke:

- a) Gaver, der hidrører fra indsamlede bidrag, forudsat at gaven alene har karakter af en anerkendelse af modtagerens fortjenester eller er ydet i anledning af modtagerens alvorlige sygdom eller tilskadekomst eller er ydet til personer, der har været udsat for en ulykke eller katastrofe, eller til disses efterladte. Det er ligeledes en forudsætning, at gaven er oppebåret én gang for alle og ikke har karakter af vederlag, samt at indsamlingen ikke er sket på modtagerens initiativ.
- b) Hædersgaver udbetalt i henhold til lov nr. 93 af 20. marts 1940 om udbetaling af hædersgaver til danske sømænd og fiskere og deres efterladte.
- c) (Ophævet)
- d) Hædersgaver udbetalt i henhold til lov nr. 383 af 9. august 1945 om visse hædersgaver til danske søfarende og fiskere og deres efterladte.
- e) Hædersgaver udbetalt i henhold til lov nr. 378 af 10. juni 1940 om udbetaling af hædersgaver til efterladte efter faldne og til sårede den 9. april 1940.
- f) Hædersgaver, der i henhold til lov udbetales til sårede og til efterladte efter faldne af hær og flåde ved begivenhederne den 29. august 1943.

Lovforslaget

§ 1

I lov om påligningen af indkomstskat til staten (ligningsloven), jf. lovbekendtgørelse nr. 791 af 17. september 2002, foretages følgende ændring:

1. § 7 affattes således:

»§ 7. Til den skattepligtige indkomst medregnes ikke:

- a) Gaver, der hidrører fra indsamlede bidrag, forudsat at gaven alene har karakter af en anerkendelse af modtagerens fortjenester eller er ydet i anledning af modtagerens alvorlige sygdom eller tilskadekomst eller er ydet til personer, der har været udsat for en ulykke eller katastrofe, eller til disses efterladte. Det er ligeledes en forudsætning, at gaven er oppebåret én gang for alle og ikke har karakter af vederlag, samt at indsamlingen ikke er sket på modtagerens initiativ.
- b) Hædersgaver udbetalt i henhold til lov nr. 93 af 20. marts 1940 om udbetaling af hædersgaver til danske sømænd og fiskere og deres efterladte.
- c) Hædersgaver udbetalt i henhold til lov nr. 383 af 9. august 1945 om visse hædersgaver til danske søfarende og fiskere og deres efterladte.
- d) Hædersgaver udbetalt i henhold til lov nr. 378 af 10. juni 1940 om udbetaling af hædersgaver til efterladte efter faldne og til sårede den 9. april 1940.
- e) Hædersgaver, der i henhold til lov udbetales til sårede og til efterladte efter faldne af hær og flåde ved begivenhederne den 29. august 1943.
- f) Ydelser udbetalt i henhold til lov om udbetaling af ydelser til militære invalider og deres efterladte i de sønderjyske landsdele samt understøttelser af tilsvarende art, der ydes fra tysk side.

Gældende formulering

- g) Ydelser udbetalt i henhold til lov om udbetaling af ydelser til militære invalider og deres efterladte i de sønderjyske landsdele samt understøttelser af tilsvarende art, der ydes fra tysk side.
- h) Ydelser udbetalt i henhold til lov nr. 475 af 1. oktober 1945 om erstatning til besættelsestidens ofre, bortset fra de i nævnte lovs §§ 14-18 ommeldte dagpenge, den i §§ 19-21 ommeldte invaliditetserstatning, for så vidt denne ydes i overensstemmelse med reglerne i § 20 som en årlig rente, samt de i § 22 ommeldte renteydelser til efterladte.
- i) Invaliditetsbeløb, invaliditetsydelse, førtidsbeløb, personlige tillæg og helbredstillæg, invaliditets-, bistands- og plejetillæg samt tillæg efter § 72 c, der udbetales i henhold til lov om social pension eller § 6, stk. 4, i lov nr. 285 af 25. april 2001 om ændring af lov om social pension og andre love. (Førtidspensionsreform).
- j) Ydelser efter lov om social service, lov om aktiv socialpolitik og lov om integration af udlændinge i Danmark (integrationslov) til dækning af nærmere bestemte udgifter for modtageren, ydelser efter § 84 i lov om social service, ydelser efter § 34 i lov om aktiv socialpolitik, andre ydelser efter lov om aktiv socialpolitik, i det omfang disse ydelser beregnes på grundlag af hjælp ydet efter lovens § 34, ydelser efter § 28 a i integrationsloven, andre ydelser efter integrationsloven, i det omfang disse ydelser beregnes på grundlag af hjælp ydet efter lovens § 28 a, ydelser efter lov om specialpædagogisk støtte ved videregående uddannelser samt ydelser efter lov om repatriering.

Lovforslaget

- g) Ydelser udbetalt i henhold til lov nr. 475 af 1. oktober 1945 om erstatning til besættelsestidens ofre, bortset fra de i nævnte lovs §§ 14-18 ommeldte dagpenge, den i §§ 19-21 ommeldte invaliditetserstatning, for så vidt denne ydes i overensstemmelse med reglerne i § 20 som en årlig rente, samt de i § 22 ommeldte renteydelser til efterladte.
- h) Invaliditetsbeløb, invaliditetsydelse, førtidsbeløb, personlige tillæg og helbredstillæg, invaliditets-, bistands- og plejetillæg samt tillæg efter § 72 c, der udbetales i henhold til lov om social pension eller § 6, stk. 4, i lov nr. 285 af 25. april 2001 om ændring af lov om social pension og andre love. (Førtidspensionsreform).
- i) Ydelser efter lov om social service, lov om aktiv socialpolitik og lov om integration af udlændinge i Danmark (integrationslov) til dækning af nærmere bestemte udgifter for modtageren, ydelser efter § 84 i lov om social service, ydelser efter § 34 i lov om aktiv socialpolitik, andre ydelser efter lov om aktiv socialpolitik, i det omfang disse ydelser beregnes på grundlag af hjælp ydet efter lovens § 34, ydelser efter § 28 a i integrationsloven, andre ydelser efter integrationsloven, i det omfang disse ydelser beregnes på grundlag af hjælp ydet efter lovens § 28 a, ydelser efter lov om specialpædagogisk støtte ved videregående uddannelser samt ydelser efter lov om repatriering.
- j) Understøttelser, der udbetales i henhold til fundatsen for »Hvide Sande Fondet«.

Gældende formulering

- k) Understøttelser, der udbetales i henhold til fundatsen for »Hvide Sande Fondet«.
- l) Beløb, der af kommunen ydes som lomme- penge eller til beklædning til børn og unge under 18 år, som er anbragt uden for hjem- met, jf. lov om social service § 40, stk. 2, nr. 11, i det omfang beløbene ikke overstiger de vejledende satser udsendt af Kommunernes Landsforening og Amdsrådsforeningen i Danmark. Skattefriheden omfatter ikke be- løb, der udbetales som honorering af person- ligt arbejde på opholdsstedet m.v.
- m) Beløb udbetalt én gang for alle i henhold til lov nr. 179 af 7. juni 1958 om fordelingen af visse fra udlandet modtagne erstatninger, for så vidt erstatningerne udredes for legems- skade eller krænkelse af den personlige fri- hed.
- n) (Ophævet)
- o) Beløb, der hidrører fra udbetaling af beboer- indskud (boligandele eller boligindskud) samt indekstillaæg hertil, for så vidt indskud- det vedrører lejligheder, der omfattes af de i lov om almene boliger m.v. fastsatte regler om almen boligvirksomhed.

Lovforslaget

- k) Beløb, der af kommunen ydes som lomme- penge eller til beklædning til børn og unge under 18 år, som er anbragt uden for hjem- met, jf. lov om social service § 40, stk. 2, nr. 11, i det omfang beløbene ikke overstiger de vejledende satser udsendt af Kommunernes Landsforening og Amdsrådsforeningen i Danmark. Skattefriheden omfatter ikke be- løb, der udbetales som honorering af person- ligt arbejde på opholdsstedet m.v.
- l) Beløb udbetalt én gang for alle i henhold til lov nr. 179 af 7. juni 1958 om fordelingen af visse fra udlandet modtagne erstatninger, for så vidt erstatningerne udredes for legems- skade eller krænkelse af den personlige fri- hed.
- m) Beløb, der hidrører fra udbetaling af beboer- indskud (boligandele eller boligindskud) samt indekstillaæg hertil, for så vidt indskud- det vedrører lejligheder, der omfattes af de i lov om almene boliger m.v. fastsatte regler om almen boligvirksomhed.
- n) Børnetilskud og ydelser omfattet af §§ 10 a og 10 b i lov om børnetilskud og forskudsvis udbetaling af børnebidrag, forskudsvis ud- betaling af børnebidrag og af særlige bidrag som nævnt i denne lovs § 10, stk. 1, 5. pkt., og § 11, stk. 1, 3. pkt.
- o) Udetillaæg, hjemflytningstillæg og bosættel- sespenge, som oppebæres af danske stats- borgere, der af den danske stat er udsendt til tjeneste uden for riget, samt andre lignende ydelser, der tjener til dækning af merudgifter som følge af tjenesten i udlandet. Beløb, der af EU-Kommissionen er udbetalt til perso- ner, der af den danske stat er udstationeret til midlertidig tjeneste ved EU-Kommissionen til dækning af merudgifter i forbindelse med udstationeringen.

Gældende formulering

- p) Børnetilskud og ydelser omfattet af §§ 10 a og 10 b i lov om børnetilskud og forskudsvis udbetaling af børnebidrag, forskudsvis udbetaling af børnebidrag og af særlige bidrag som nævnt i denne lovs § 10, stk. 1, 5. pkt., og § 11, stk. 1, 3. pkt.
- r) Udetillæg, hjemflytningstillæg og bosættelsespenge, som oppebæres af danske statsborgere, der af den danske stat er udsendt til tjeneste uden for riget, samt andre lignende ydelser, der tjener til dækning af merudgifter som følge af tjenesten i udlandet. Beløb, der af EU-Kommissionen er udbetalt til personer, der af den danske stat er udstationeret til midlertidig tjeneste ved EU-Kommissionen til dækning af merudgifter i forbindelse med udstationeringen.
- s) Naturalydelser og kostpenge, der ydes værnepligtige i forsvaret og civilforsvaret i den periode, der er fastsat som den første samlede tjenestetid, samt frivilligt personel i den periode, der er fastsat som uddannelsestid. Det samme gælder naturalydelser og kostpenge, der ydes ved aftjening af civil værnepligt.
- t) Erstatninger, der udredes i henhold til forligsaftale af 5. november 1969 mellem det svenske aktieselskab Astra og repræsentanter for neurosedynskadede børn.

Lovforslaget

- p) Naturalydelser og kostpenge, der ydes værnepligtige i forsvaret og civilforsvaret i den periode, der er fastsat som den første samlede tjenestetid, samt frivilligt personel i den periode, der er fastsat som uddannelsestid. Det samme gælder naturalydelser og kostpenge, der ydes ved aftjening af civil værnepligt.
- q) Erstatninger, der udredes i henhold til forligsaftale af 5. november 1969 mellem det svenske aktieselskab Astra og repræsentanter for neurosedynskadede børn.
- r) Statslig godtgørelse til HIV-smittede personer eller disses efterladte, når godtgørelsen ydes i sammenhæng med, at de pågældende er blevet behandlet ved danske sygehuse eller er smittet af personer, der er blevet behandlet ved danske sygehuse, samt støtte, der udbetales af Blødererstatningsfonden, til blødere, der efter behandling med blodprodukter ved danske sygehuse er blevet konstateret HIV-smittede, eller til disses efterladte.
- s) Hæderspriser, der udbetales i henhold til Nobelstiftelsens Grundstadgar eller ydes af mellemstatslige organisationer og institutioner, hvori Danmark deltager eller er medlem, når hædersprisen udelukkende har karakter af en anerkendelse af modtagerens fortjenester. Hæderspriser, som ydes af offentlige midler, legater samt kulturelle fonde og lignende her i landet eller i udlandet, når hædersprisen udelukkende har karakter af en anerkendelse af modtagerens kunstneriske fortjenester. Det er en betingelse, at hædersprisen er ydet som et uansøgt engangsbeløb.
- t) Engangsbeløb, der udbetales til den erstatningsberettigede efter § 32, stk. 7 eller 8, eller § 36, stk. 4 eller 5, i lov om sikring mod følger af arbejdsskade.

Gældende formulering

- u) Statslig godtgørelse til HIV-smittede personer eller disses efterladte, når godtgørelsen ydes i sammenhæng med, at de pågældende er blevet behandlet ved danske sygehuse eller er smittet af personer, der er blevet behandlet ved danske sygehuse, samt støtte, der udbetales af Blødererstatningsfonden, til blødere, der efter behandling med blodprodukter ved danske sygehuse er blevet konstateret HIV-smittede, eller til disses efterladte.
- v) Hæderspriser, der udbetales i henhold til Nobelstiftelsens Grundstadgar eller ydes af mellemstatslige organisationer og institutioner, hvori Danmark deltager eller er medlem, når hædersprisen udelukkende har karakter af en anerkendelse af modtagerens fortjenester. Hæderspriser, som ydes af offentlige midler, legater samt kulturelle fonde og lignende her i landet eller i udlandet, når hædersprisen udelukkende har karakter af en anerkendelse af modtagerens kunstneriske fortjenester. Det er en betingelse, at hædersprisen er ydet som et uansøgt engangsbeløb.
- w) (Ophævet)
- x) Engangsbeløb, der udbetales til den erstatningsberettigede efter § 32, stk. 7 eller 8, eller § 36, stk. 4 eller 5, i lov om sikring mod følger af arbejdsskade.
- y) Præmie efter lov om arbejdsløshedsforsikring m.v. § 74 k eller § 75 c, stk. 10-13.

Lovforslaget

- u) Præmie efter lov om arbejdsløshedsforsikring m.v. § 74 k eller § 75 c, stk. 10-13.
- v) Ydelser til en person fra en fond, stiftelse, forening m.v., som er godkendt af socialministeren, og hvis formål er at støtte socialt eller sygdomsbekæmpende arbejde. Ydelser fra en fond m.v., der overstiger 10.000 kr. inden for et kalenderår, medregnes dog til den skattepligtige indkomst med den del af værdien, der overstiger 10.000 kr.
- w) Eftergivet studiegæld efter kapitel 3 i lov om tilskud til afvikling af studiegæld og om eftergivelse af studiegæld samt for meget udbetalt uddannelsesstøtte, der eftergives efter lov om statens uddannelsesstøtte.
- x) Elevstøtte ydet i henhold til lov om folkehøjskoler, efterskoler, husholdningsskoler og håndarbejdsskoler til personer, som, når støtten modtages, opfylder aldersbetingelsen efter lov om social pension for at modtage folkepension, som modtager eller får forskud på førtidspension, eller som modtager invaliditetsydelse med bistands- eller plejetillæg i henhold til § 6, stk. 4, i lov nr. 285 af 25. april 2001 om ændring af lov om social pension og andre love. (Førtidspensionsreform).
- y) Bidrag efter lov om hjemmeservice.

Gældende formulering

- z) Ydelser til en person fra en fond, stiftelse, forening m.v., som er godkendt af socialministeren, og hvis formål er at støtte socialt eller sygdomsbekæmpende arbejde. Ydelser fra en fond m.v., der overstiger 10.000 kr. inden for et kalenderår, medregnes dog til den skattepligtige indkomst med den del af værdien, der overstiger 10.000 kr.
- æ) Eftergivet studiegæld efter kapitel 3 i lov om tilskud til afvikling af studiegæld og om eftergivelse af studiegæld samt for meget udbetalt uddannelsesstøtte, der eftergives efter lov om statens uddannelsesstøtte.
- ø) Elevstøtte ydet i henhold til lov om folkehøjskoler, efterskoler, husholdningsskoler og håndarbejdsskoler til personer, som, når støtten modtages, opfylder aldersbetingelsen efter lov om social pension for at modtage folkepension, som modtager eller får forskud på førtidspension, eller som modtager invaliditetsydelse med bistands- eller plejetillæg i henhold til § 6, stk. 4, i lov nr. 285 af 25. april 2001 om ændring af lov om social pension og andre love. (Førtidspensionsreform).
- å) Bidrag efter lov om hjemmeservice.

Lovforslaget

- z) Værdien af eget arbejde samt en i den forbindelse ikke-realiseret avance ved udtagning af varer og tjenesteydelser fra ejerens virksomhed, når arbejdet udføres på egne formuegoder til privat brug for den pågældende.«

§ 2

I lov om merværdiafgift (momsloven), jf. lov-bekendtgørelse nr. 804 af 16. august 2000, som ændret senest ved lov nr. 409 af 6. juni 2002, foretages følgende ændringer:

Bilag til f. t. l. vedr. ligningsloven og momsloven

Gældende formulering

§ 6. Der betales afgift af afgiftspligtige personer bortset fra offentlige institutioner m.v. omfattet af § 3, stk. 2, nr. 2 og 3, der for egen regning på egen, lejet eller lejers grund opfører bygninger til sag eller udlejning, eller som på egne eller lejede bygninger udfører ombygnings- eller moderniseringsarbejder med henblik på salg eller udlejning, hvis den pågældende eller dennes ansatte udfører arbejde ved projekteringen, opførelsen eller ombygnings- eller moderniseringsarbejde. Reparations- eller vedligeholdelsesarbejde til en samlet værdi af mere end 75.000 kr. årligt sidestilles med ombygnings- eller moderniseringsarbejde.

Stk. 2.

§ 7. Der betales afgift af afgiftspligtige personer bortset fra offentlige institutioner m.v. omfattet af § 3, stk. 2, nr. 2 og 3, der for egen regning på egen eller lejet grund lader bygninger opføre til virksomhedens eller virksomhedens indehavers brug, eller som udfører ombygnings- eller moderniseringsarbejde på egne eller lejede bygninger til virksomhedens eller virksomhedens indehavers brug, hvis den pågældendes ansatte udfører arbejde ved projekteringen, opførelsen eller ombygnings- eller moderniseringsarbejdet. Reparations- eller vedligeholdelsesarbejde til en samlet værdi af mere end 75.000 kr. årligt sidestilles med ombygnings- eller moderniseringsarbejde.

§ 28. For varer og ydelser, hvoraf der skal betales afgift ved udtagning efter § 5, stk. 1-3, er afgiftsgrundlaget indkøbsprisen eller fremstillingsprisen, jf. dog stk. 3, heri ikke indbefattet afgiften efter denne lov, men medregnet andre afgifter som anført i § 27, stk. 2, nr. 1. Har virksomheden selv indført varen fra steder uden for EU, anses en i overensstemmelse med reglerne i § 32, stk. 1, fastsat værdi som indkøbsprisen.

Stk. 2.

Lovforslaget

1. I § 6, stk. 1, indsættes efter 1. pkt.:

»1. pkt. finder ikke anvendelse, når bygningen efter opførelsen, ombygningen eller moderniseringen anvendes til privat brug for virksomhedens indehaver, med mindre opførelsen, ombygningen eller moderniseringen sker med henblik på salg som led i næring eller erhvervsmæssig udlejning.«

2. I § 7, stk. 1, 1. pkt., udgår to steder »eller virksomhedens indehavers«.

3. I § 28, stk. 1, indsættes efter 2. pkt.:

»1. pkt. finder tilsvarende anvendelse for varer og ydelser, hvoraf der skal betales afgift ved udtagning efter § 5, stk. 4, når udtagningen sker til privat brug for virksomhedens indehaver eller dennes personale.«

Gældende formulering

Stk. 3. For varer og ydelser, som en virksomhed anvender ved byggeri m.v., og hvoraf der skal betales afgift efter § 5, stk. 4, og §§ 6 og 7, fastsættes afgiftsgrundlaget på den i stk. 2 anførte måde.

Lovforslaget

4. I § 28, *stk. 3*, udgår: »§ 5, stk. 4, og«.

5. I § 28, *stk. 3*, indsættes efter 1. pkt.:

»1. pkt. finder tilsvarende anvendelse for varer og ydelser, hvoraf der skal betales afgift ved udtagning efter § 5, stk. 4, når udtagningen sker til andre formål end privat brug for virksomhedens indehaver eller dennes personale.«

Til lovforslag nr. L 81. Skriftlig fremsættelse (7. november 2002)

Skatteministeren (Svend Erik Hovmand):

Herved tillader jeg mig for Folketinget at fremsætte:

Forslag til lov om ændring af ligningsloven og momsloven. (Fritagelse for skat og moms af værdi af eget arbejde).

(Lovforslag nr. L 81).

Som et led i udmøntningen af aftalen mellem regeringen og Dansk Folkeparti om finansloven for 2003 fremsættes lovforslag om skatte- og momsfrihed af eget arbejde, som håndværkere udfører på deres egen ejendom.

De gældende skatte- og momsregler indebærer, at bygningshåndværkere m.v. i modsætning til andre erhvervsgrupper skal beskattes af værdien af deres eget arbejde, også når dette arbejde udføres til privat brug ved opførelse, modernisering eller ombygning af egen bolig. Det betyder f.eks., at en håndværker, som i sin fritid laver en modernisering af sit parcelhus, skal selvangive og betale skat af værdien af sin egen arbejdsindsats. Beskatningen omfatter også en (fiktiv) avance, dvs. mestersalær, i tilfælde, hvor der leveres ydelser fra en virksomhed til arbejde på ejerens ejendom.

Forslaget har til formål at gennemføre en skatte- og momsmæssig ligestilling af håndværkere med andre erhvervsgrupper ved udførelsen af eget arbejde, således at bygningshåndværkere m.v. på lige fod med andre personer skatte- og momsfrit kan udføre arbejde for sig selv. Fritagelsen omfatter ikke byggeri til erhvervmæssigt brug.

Forslaget følger indstillingerne i en rapport, som en arbejdsgruppe, nedsat af skatteministeren, er kommet frem til.

Med forslaget bringes dette område i overensstemmelse med hovedprincipperne i den øvrige skattelovgivning, hvorefter der ikke skal ske beskatning, fordi man sparer en udgift ved privat at gøre arbejdet selv.

Den foreslåede fritagelse for beskatning af værdien af eget arbejde ændrer ikke ved, at avancen ved salg af fast ejendom i visse situationer skal beskattes. Såfremt man sælger fast ejendom, og der er tale om næring, skal fortjensesten, inklusiv værdien af eventuelt eget arbejde, beskattes. Der kan også ske beskatning efter ejendomsavancebeskatningsloven.

Idet jeg i øvrigt henviser til bemærkningerne til lovforslaget, skal jeg anbefale forslaget til Folketingets velvillige behandling.